

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

عنوان:

مقایسه شاخص های ارزیابی تولیدات علمی پژوهشگران کشورهای آسیایی در حوزه ی بلایای طبیعی

در پایگاه استنادی علوم

توسط:

فاطمه دلاور

استاد راهنما:

دکتر مریم اخوتی

استاد مشاور آماری:

دکتر فرزانه ذوالعلی

سال تحصیلی: ۹۳-۱۳۹۲

چکیده

مقدمه و هدف: سنجش و ارزیابی تولیدات و فعالیت های علمی همواره مورد توجه متخصصان علم سنجی بوده است. مطالعات علم سنجی به بررسی تولیدات علمی و میزان اثرگذاری حیطه های موضوعی، پژوهشگران، دانشگاه ها و کشورهای گوناگون می پردازد. برای ارزیابی تولید کمی و کیفی برونداد علمی محققین و مراکز تحقیقاتی از روش های متعددی استفاده می شود که یکی از مهمترین این روش ها استفاده از شاخص هایی همچون شاخص هرش، g ، $h(2)$ ، A ، m ، AR ، R ، h_w است که تاثیر و میزان تولید علمی پژوهشگران را در حوزه ی پژوهشی که در آن کار می کنند، نشان می دهد. هدف مطالعه حاضر تعیین و مقایسه شاخص های h ، g ، $h(2)$ ، A ، R ، AR ، h_w برای پژوهشگران حوزه ی بلایای طبیعی در کشورهای آسیایی تا سال ۲۰۱۲ است.

مواد و روش ها: پژوهش حاضر به روش پیمایشی- تحلیلی به صورت مقطعی و با استفاده از روش های علم سنجی انجام شد. جامعه پژوهش شامل پژوهشگران حوزه ی بلایای طبیعی در کشورهای منطقه آسیا در پایگاه استنادی علوم است که شامل ۵۱ کشور می باشد. از تعداد ۶۴۴۵ نفر از نویسندگان اول مقالات مربوط به حوزه- ی بلایای طبیعی، ۶۲۵ نفر از نویسندگان اول مقالات مربوطه به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ده درصد با استفاده از نرم افزار spss محاسبه شد. نتایج پژوهش با استفاده از آمارهای توصیفی، فراوانی و درصد و آمار تحلیلی (Correlation) مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج بدست آمده نشان دهنده آن بود که زبان غالب مدارک، انگلیسی (۹۶/۹٪) می باشد. قالب مقاله بیشترین میزان فراوانی و کشور چین در میان کشورهای آسیایی بیشترین میزان تولیدات این حوزه را دارا بود. مجله NATURAL HAZARDS یا ۳۰/۶٪ بالاترین میزان انتشارات را به خود اختصاص داده است. متوسط شاخص هرش برای نمونه مورد بررسی ۱/۹۵ بدست آمد. بالاترین میانگین مربوط به شاخص $m=10/24$ و کمترین میانگین مربوط به شاخص $h(2)$ با ۱/۲۷ بود. میانگین شاخص های g ، A ، R ، AR و h_w به ترتیب برابر با ۳/۳۸، ۷/۵۸، ۳/۵۰، ۲/۵۳ و ۳/۰۷ بود. میانگین تعداد کل استنادات و میانگین متوسط استناد به هر مقاله $33/77 \pm 99/77$ و $3/90 \pm 6/09$ بود. بیشترین همبستگی شاخص h با شاخص های g و $h(2)$ $r=0/92$ و کمترین همبستگی شاخص h با شاخص m $r=0/56$ بود. هم چنین شاخص های g و R ضریب همبستگی بالایی با هم داشتند $r=0/99$.

نتیجه گیری: بنظر می رسد در مقایسه با حوزه های علمی دیگر میانگین شاخص هرش این حوزه پایین است. از آنجایی که سرعت پیشرفت علم در حوزه های مختلف علوم و در نتیجه تعداد مقالات منتشر شده در آن حوزه ها یکسان نیست، شاخص هرش برای پژوهشگران حوزه های مختلف علمی متفاوت است. بالاترین شاخص هرش در این حوزه ۱۹ بود، اما بزرگترین شاخص هرش در حوزه پزشکی و علوم زیستی ۱۹۱ و در حوزه فیزیک ۱۳۵ می باشد. برقراری ارتباط علمی با پژوهشگران سایر کشورها و استفاده از تجربیات آن ها و هم چنین مطالعات بیشتر در این زمینه می تواند به پیشرفت این حوزه کمک کند.

کلمات کلیدی: بلایای طبیعی، شاخص هرش، شاخص های g ، $h(2)$ ، A ، m ، AR ، R ، h_w ، علم سنجی، پایگاه استنادی علوم، کشورهای آسیایی